

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

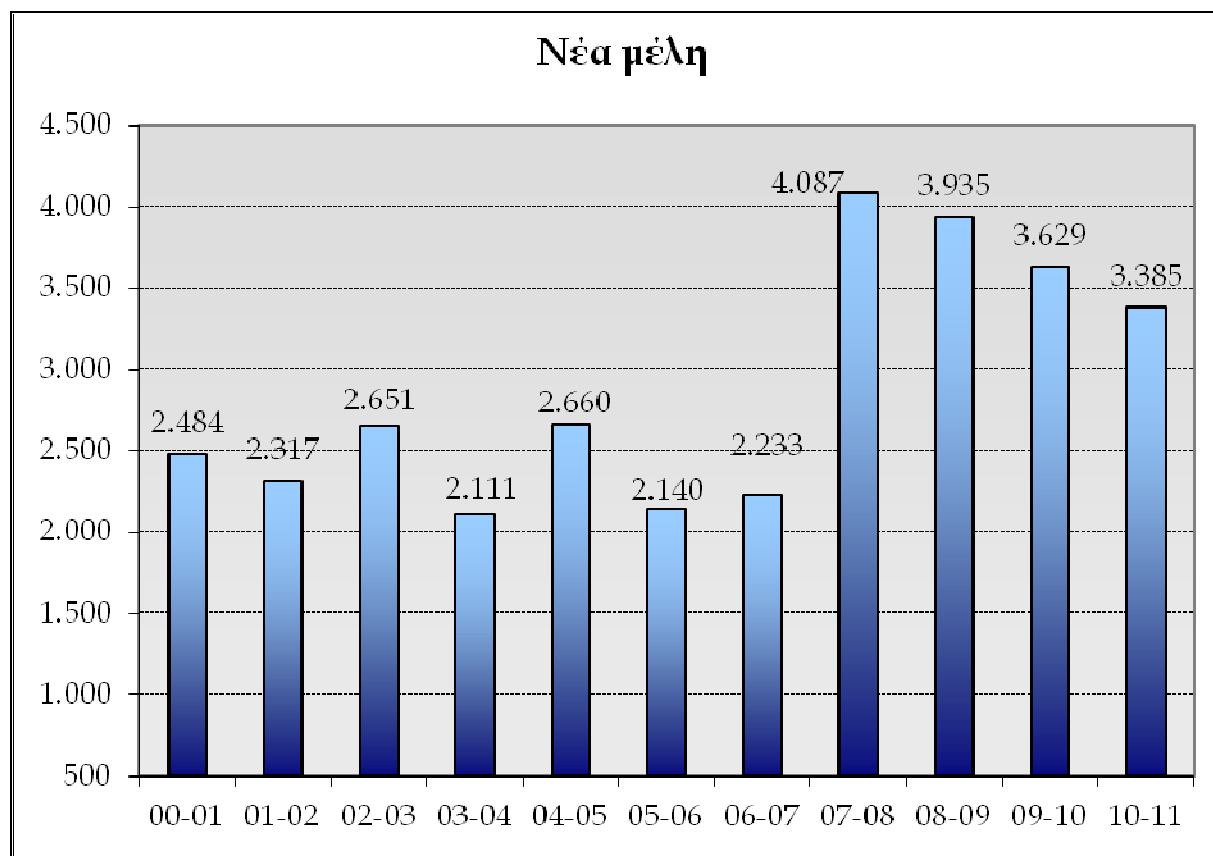
απολογιστικά στοιχεία 2011

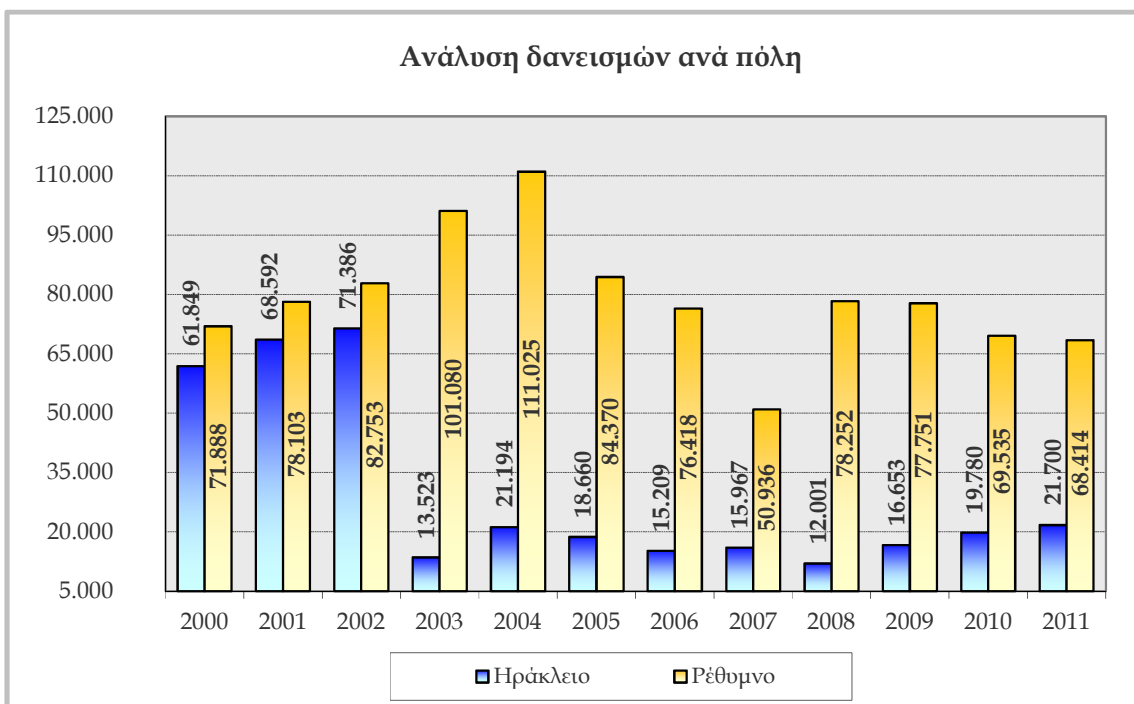
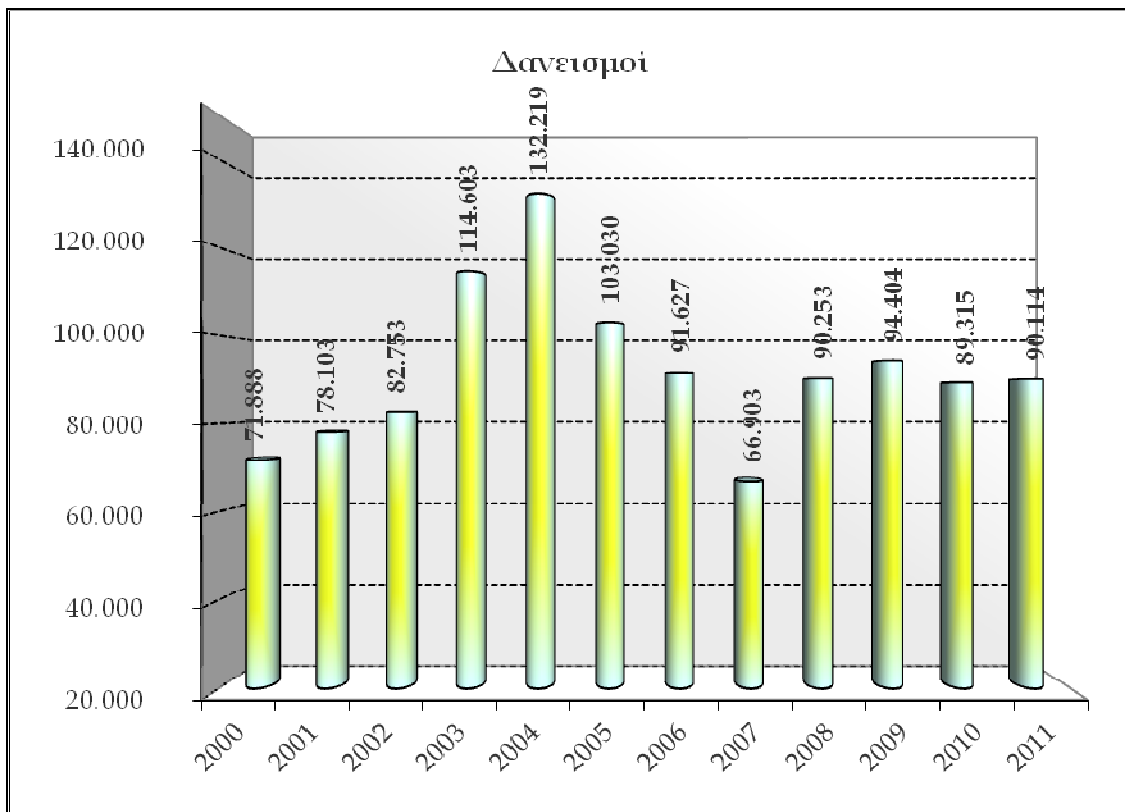
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις ενότητες που ακολουθούν παραθέτουμε τα πιο πρόσφατα απολογιστικά στατιστικά στοιχεία (Δεκέμβριος 2011) σχετικά με τη χρήση του υλικού και των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης (Π.Κ.), το μέγεθος των συλλογών, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τα προγράμματα στα οποία συμμετέχει.

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ

Το σύνολο των χρηστών, που είναι καταγεγραμμένοι στο υποσύστημα διακίνησης υλικού, είναι 17.182. Οι 5.549 προέρχονται από τα τμήματα του Ηρακλείου ενώ οι 11.683 από τα τμήματα του Ρεθύμνου. Οι περισσότεροι νέοι χρήστες εισάγονται στο σύστημα της Βιβλιοθήκης από τα μέσα Οκτωβρίου έως και τα μέσα Δεκεμβρίου κάθε έτους.

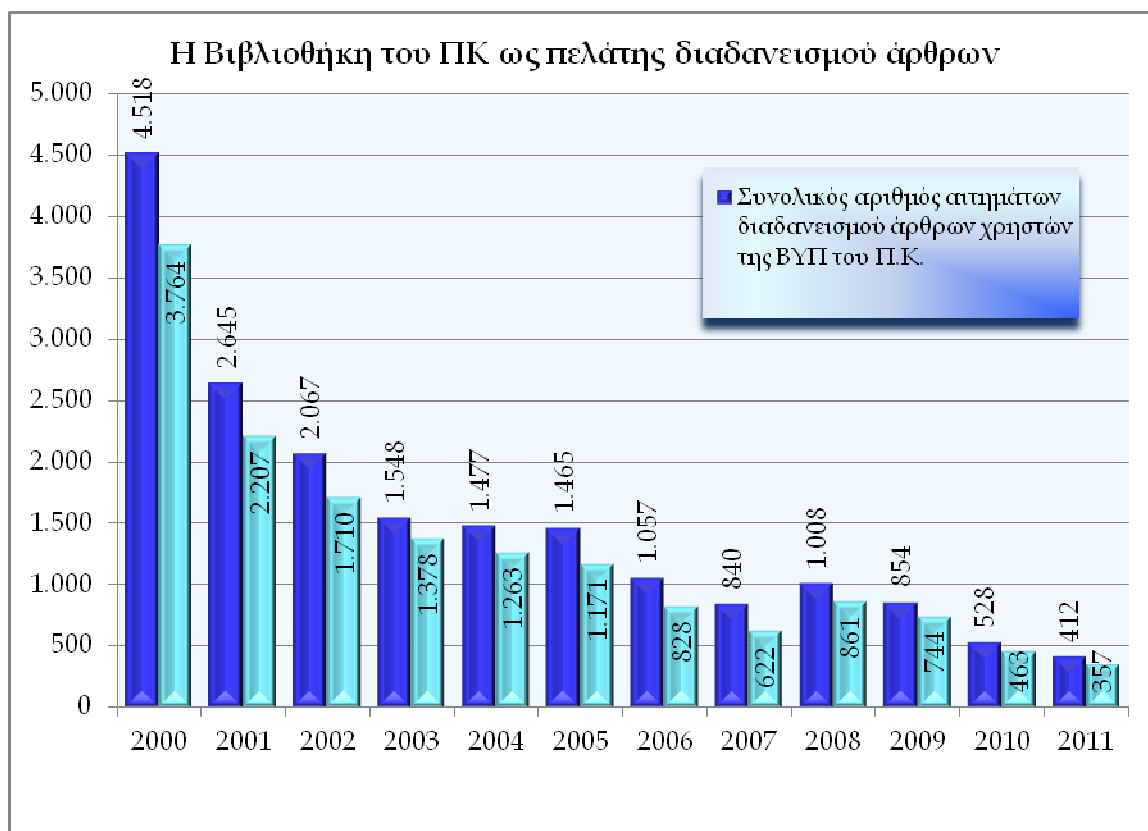
Στη διακίνηση του υλικού δεν έχουν συμπεριληφθεί οι κινήσεις του δανεισμού των κλειδιών, που για το 2011 ανέρχονται στις 36.088 χρεώσεις (με τις αντίστοιχες επιστροφές).

Στη συγκεκριμένη επιμέτρηση δεν εντάσσονται οι Δανεισμοί των κλειστών συλλογών των παρατημάτων της Κνωσού και Φυσικού-Βιολογικού.

ΔΙΑΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

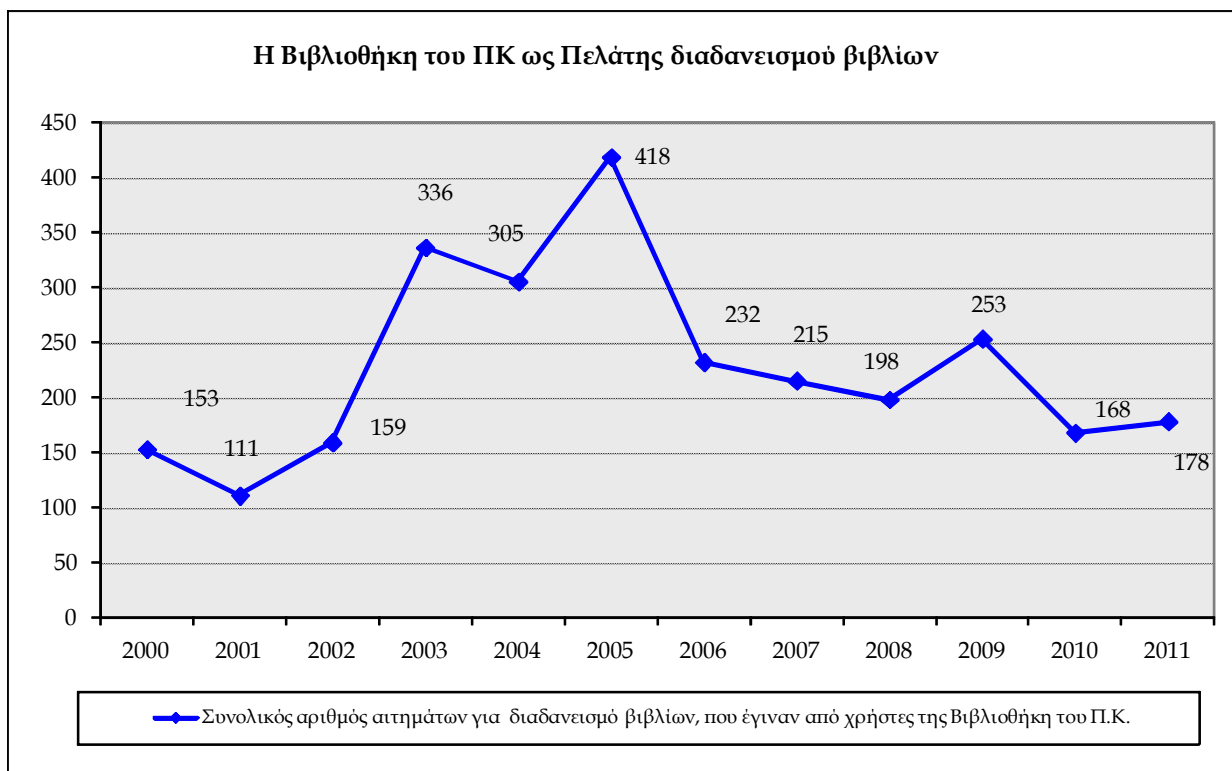
📖 Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ «ΩΣ ΠΕΛΑΤΗΣ»

Η υπηρεσία διαδανεισμού της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης, το 2011, συνεργάστηκε με το Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών Έρευνας και Τεχνολογίας του ΕΚΤ, για την απόκτηση άρθρων, με το Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών ΙΡΙΣ για το διαδανεισμό βιβλίων, καθώς και με άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδας, οι οποίες δεν είναι μέλη των παραπάνω δικτύων. Επίσης απευθύνθηκε σε βιβλιοθήκες ή δίκτυα βιβλιοθηκών στο εξωτερικό, όπως η British Library και το Subito.

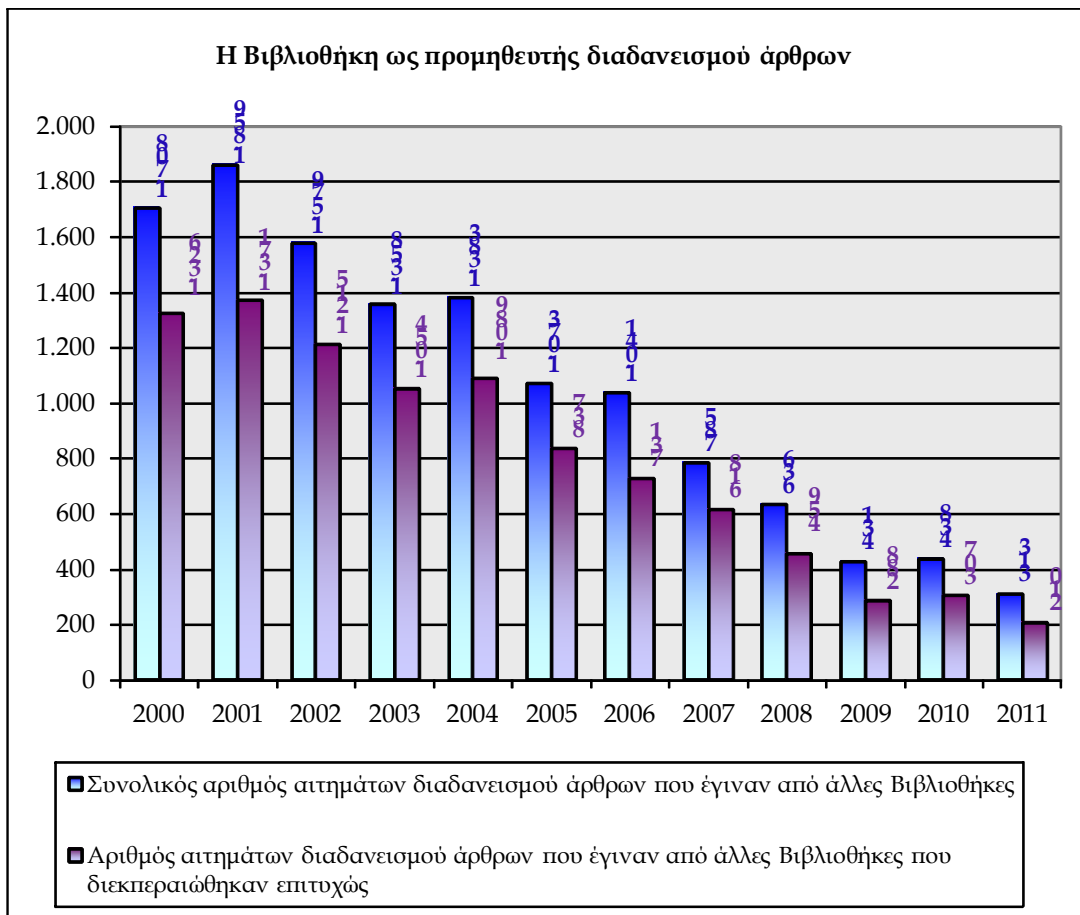
Οι αριθμοί των αιτημάτων διαδανεισμού άρθρων παρουσιάζουν σταθερή μείωση.

Η εκτίμηση του προσωπικού, το οποίο απασχολείται στην Υπηρεσία, είναι ότι η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη δυνατότητα πρόσβασης των χρηστών σε περισσότερα ηλεκτρονικά περιοδικά και ηλεκτρονικές πηγές γενικότερα.

 Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ «ΩΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ»

Η υπηρεσία Διαδανεισμού εξυπηρέτησε αιτήματα που έγιναν μέσω του Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών Έρευνας και Τεχνολογίας του ΕΚΤ, του Δικτύου Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών ΙΡΙΣ, καθώς και αιτήματα άλλων βιβλιοθηκών της Ελλάδας και του εξωτερικού (χρησιμοποιώντας κουπόνια της IFLA).

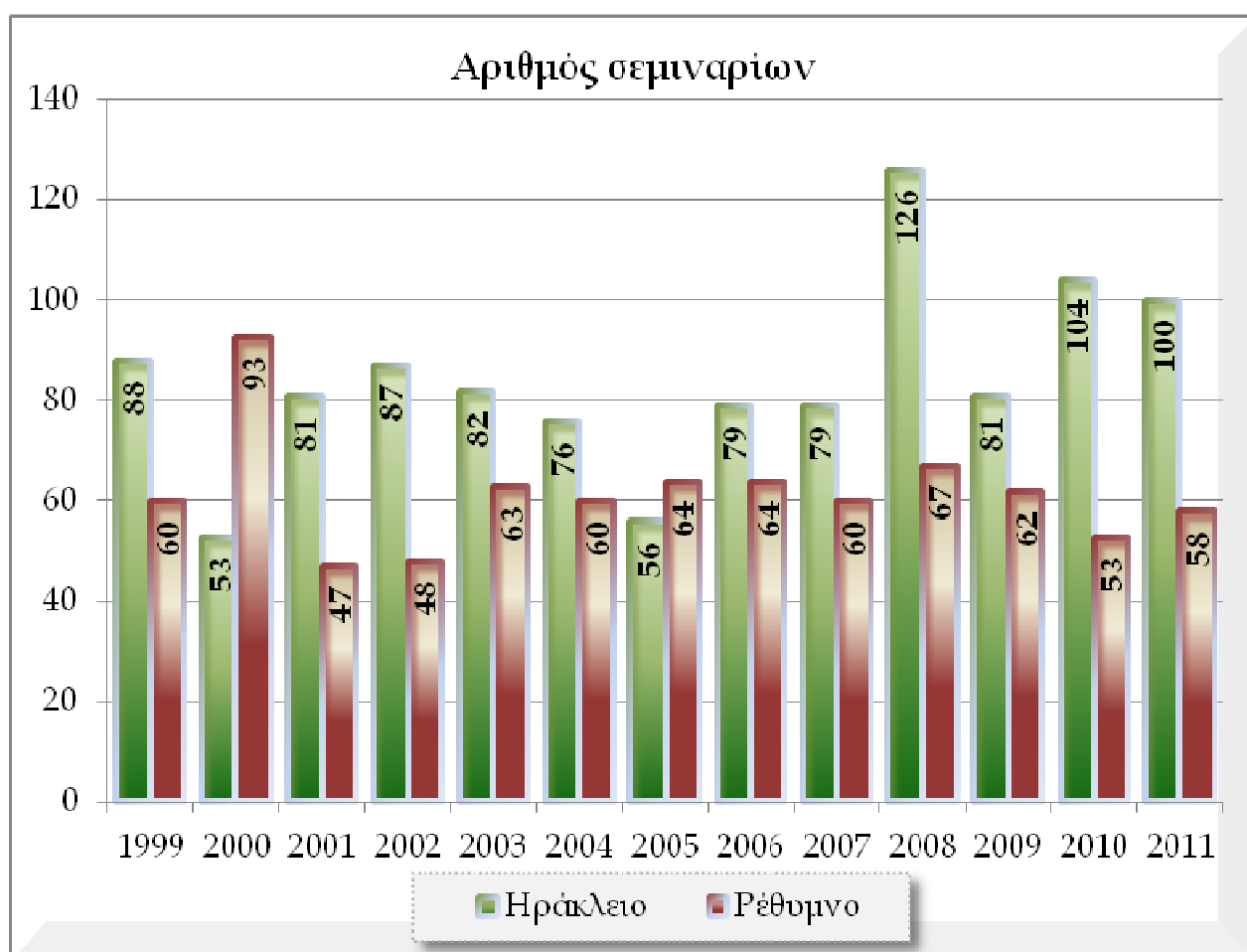
Όλα τα αιτήματα διαδανεισμού άρθρων που αποδέχτηκε η Βιβλιοθήκη του Παν/μιου Κρήτης, διεκπεραιώθηκαν ηλεκτρονικά

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΧΡΗΣΤΩΝ

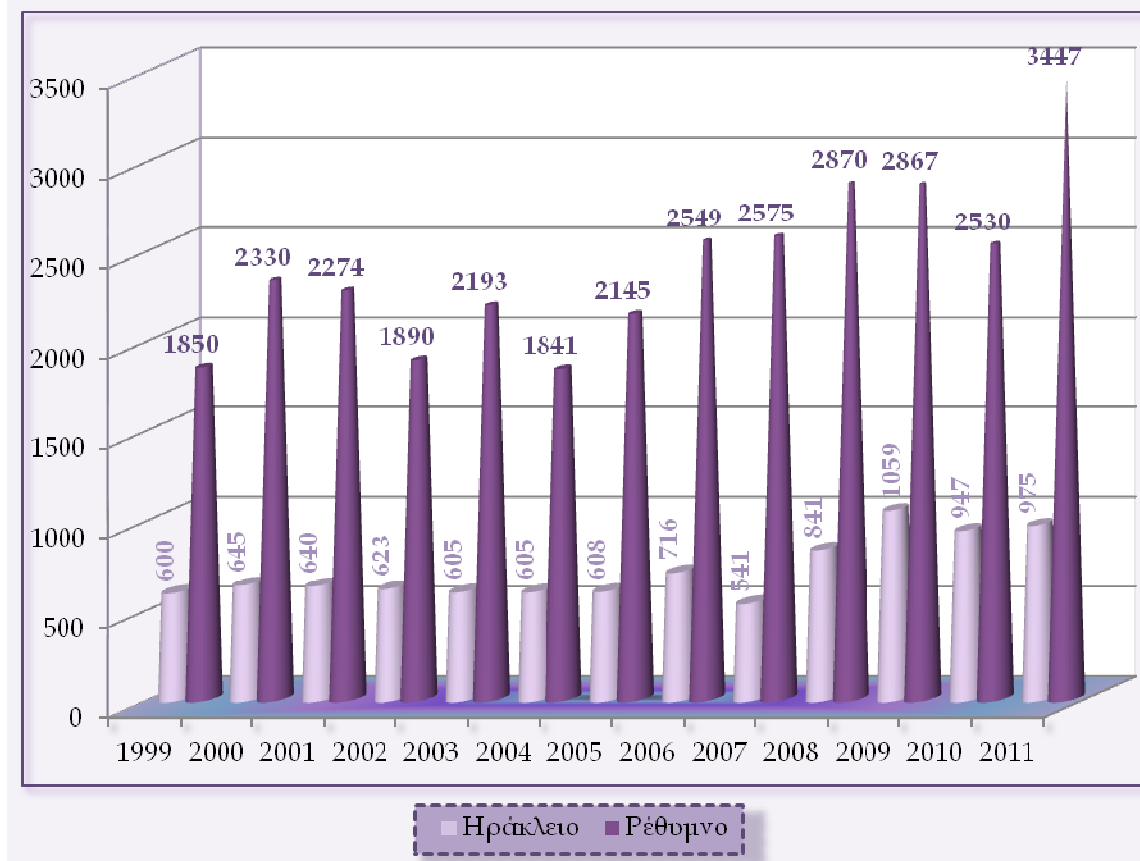
Κατά τη διάρκεια του 2011 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 158 σεμινάρια χρηστών, στα οποία συμμετείχαν 4.422 χρήστες. Τα σεμινάρια αφορούσαν τη βασική χρήση της Βιβλιοθήκης και τη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης που εξασφαλίζει στους χρήστες της (βιβλιογραφικός κατάλογος, βάσεις δεδομένων, ηλεκτρονικά περιοδικά κ.α.)

Στο Ρέθυμνο έγιναν 58 σεμινάρια σε 3.447 χρήστες ενώ στο Ηράκλειο 100 σεμινάρια σε 975 χρήστες.

Η εξέλιξη των σεμιναρίων και των χρηστών που τα παρακολουθούν, από το 1999 και μετά, έχει ως εξής:

Αριθμός Χρηστών

Η αναλογία αριθμού χρηστών με τον αριθμό των σεμιναρίων που πραγματοποιούνται στις δύο πόλεις είναι αντίστροφη, καθώς η Βιβλιοθήκη λειτουργεί με τέσσερα διαφορετικά Παραρτήματα στο Ηράκλειο ενώ στο Ρέθυμνο υπάρχει μια Κεντρική Βιβλιοθήκη. Έτσι, στο Ηράκλειο προσφέρονται περισσότερα σεμινάρια σε λιγότερους χρήστες και στο Ρέθυμνο λιγότερα σεμινάρια σε περισσότερους χρήστες.

Η μεγάλη διαφορά στο σύνολο των χρηστών που παρακολουθούν τα σεμινάρια οφείλεται στο γεγονός ότι, λόγω του μεγαλύτερου αριθμού και όγκου συλλογών που υπάρχει στο Ρέθυμνο, πραγματοποιούνται χωριστά σεμινάρια για τη βασική χρήση της Βιβλιοθήκης και χωριστά για τις ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης, ενώ στο Ηράκλειο διεξάγονται ενιαία σεμινάρια. Επιπλέον, ένας χρήστης που παρακολουθεί 2 διαφορετικά σεμινάρια, στο Ρέθυμνο, υπολογίζεται 2 φορές.

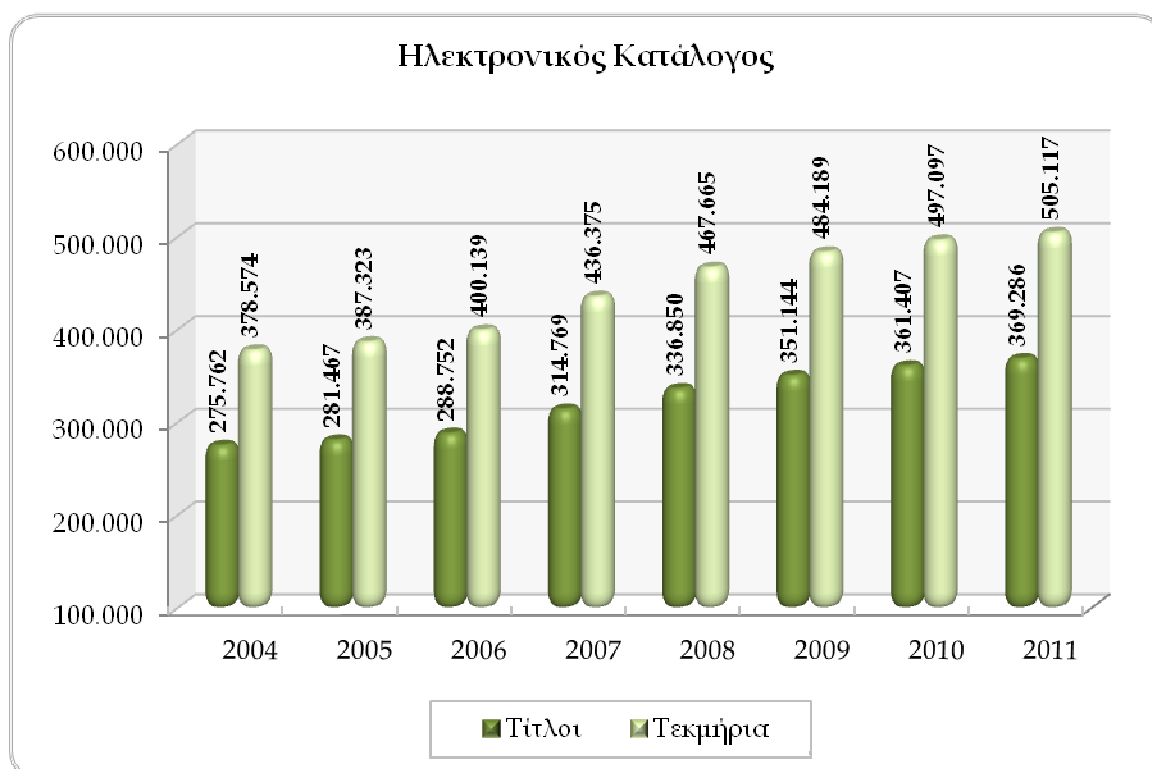
Το 2012 επισκέφθηκαν, επίσης, τη Βιβλιοθήκη του Ρεθύμνου 921 άτομα, κυρίως μαθητές σχολείων όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης -τόσο από την περιφέρεια Κρήτης όσο και από την υπόλοιπη Ελλάδα- που ενημερώθηκαν για το υλικό, τις υπηρεσίες και τον κανονισμό λειτουργίας της και ξεναγήθηκαν στους χώρους της.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Η Βιβλιοθήκη συνεχίζει την προσπάθειά της για παροχή έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης, παρακολουθώντας τις νέες τεχνολογίες και τη, συνεχώς αυξανόμενη, έκδοση ηλεκτρονικού υλικού.

📖 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Σύμφωνα με απογραφή στοιχείων της 31ης Δεκεμβρίου 2011, η Βιβλιοθήκη του Π.Κ. διαθέτει συνολικά 505.117 τεκμήρια που αντιστοιχούν σε 369.286 τίτλους. Το 2011 εισήχθησαν στο σύστημα 8.020 τεκμήρια που αντιστοιχούν σε 7.879 τίτλους.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ

Η Ακαδημαϊκή Κοινότητα του Πανεπιστημίου Κρήτης, όπως και η πλειάδα των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, επωφελείται κάθε χρόνο από τις συμβάσεις του Συνδέσμου των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) που εξασφαλίζουν πρόσβαση σε πλήθος ηλεκτρονικού επιστημονικού υλικού (περιοδικά, περιοδικές σειρές, βιβλία και βάσεις δεδομένων) αλλά και από τις μεμονωμένες συμβάσεις που υπογράφει η πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη με διάφορους εκδότες.

Το 2011, όπως και το 2010, υπήρξαν πολλά οικονομικά προβλήματα που επηρέασαν αρνητικά την ομαλή και έγκαιρη τακτοποίηση των οικονομικών υποχρεώσεων του ΣΕΑΒ -και κατ' επέκταση την ανανέωση των ηλεκτρονικών συνδρομών. Ευτυχώς, έστω και την τελευταία στιγμή, δεσμεύθηκε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο αξιοποιήθηκε σε πληρωμές συμβάσεων (1 έτους, 2 ετών και 3 ετών) με 18 μεγάλους εκδότες, για τη χρονική περίοδο 2009 - 2011. Με αυτό τον τρόπο αποκαταστάθηκε η διακοπή της ηλεκτρονικής πρόσβασης.

Αξιοσημείωτο είναι, επίσης, ότι ξεκίνησε ταυτόχρονα η υλοποίηση του έργου στις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση».

Παράλληλα, ο ΣΕΑΒ και ο εκδότης-οργανισμός Directory of Open Access Journals (DOAJ) προχώρησαν σε συμφωνία συνεργασίας με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας, της πρόσβασης και της διάχυσης του περιεχομένου των περιοδικών ανοικτής πρόσβασης που εκδίδονται στην Ελλάδα ή περιοδικών ανοικτής πρόσβασης που δέχονται για δημοσίευση άρθρα στην ελληνική γλώσσα. Αναλυτικότερα, ο ΣΕΑΒ ανέλαβε τη μετάφραση και τη συνεχή ενημέρωση των ιστοσελίδων του DOAJ στα ελληνικά.

Οι παραπάνω ενέργειες, σε συνδυασμό με τις διμερείς συμβάσεις που υπέγραψε το ΠΚ με τους εκδότες, είχαν ως αποτέλεσμα την παροχή στην ακαδημαϊκή κοινότητα, μέσω της ιστοσελίδας της Βιβλιοθήκης (www.lib.uoc.gr) ηλεκτρονική πρόσβαση σε:

- 24.000, περίπου, τίτλους επιστημονικών περιοδικών, μέσω του ενιαίου καταλόγου ηλεκτρονικών περιοδικών (sfx menu)
- 33.000, περίπου, τίτλων ηλεκτρονικών βιβλίων και σειρών (Elsevier e-books, Book Series-Handbooks-Reference Works, Emerald e-Book Series, IEEE Proceedings, SpringerLink Book Series και Springer Full eBook Package (Copyright Years 2005-2011)) κ.λ.π., μέσω της μηχανής συνδυαστικής αναζήτησης LiveSearch. Από αυτά, 7.000, περίπου, ηλεκτρονικά βιβλία είναι προσβάσιμα και από το βιβλιογραφικό κατάλογο της Βιβλιοθήκης (OPAC)
- 106 Βάσεις Δεδομένων (βιβλιογραφικές και πλήρους κειμένου) διαφόρων θεματικών κατηγοριών. Για παράδειγμα, χάρη στο ΣΕΑΒ εξασφαλίστηκε πρόσβαση στις βάσεις Thesaurus Linguae Graecae, Migne's Patrologiae Graecae, OCLC FirstSearch, Scopus και Wilson ενώ μέσα από διάφορα συνεργατικά σχήματα στις MathSciNet, Web of knowledge (Web of Science), Journal Citation Reports κλπ. Επιπλέον, μέσω διμερών συμβάσεων πληρώθηκαν από τον ετήσιο προϋπολογισμό του ΠΚ συνδρομές για την Academic Search Complete, τη Jstor κ.α. Επίσης, στον κατάλογο βάσεων δεδομένων της Βιβλιοθήκης συμπεριλήφθηκαν και αρκετές ελεύθερης πρόσβασης όπως είναι η Agricola, η Chemweb κ.α.

Για να μπορέσουμε να έχουμε συνολική εικόνα της χρήσης των ηλεκτρονικών περιοδικών θα έπρεπε να έχουμε και τα στατιστικά χρήσης από τους εκδότες. Τα στατιστικά μέσα από το SFX απεικονίζουν τη χρήση της συγκεκριμένης υπηρεσίας και όχι τη χρήση γενικά των ηλεκτρονικών περιοδικών.

Τα παρακάτω στοιχεία αφορούν στις κινήσεις μέσα από τις επισκέψεις στον κατάλογο των ηλεκτρονικών περιοδικών του Π.Κ. (<http://zeus.lib.uoc.gr:3210/sfxlcl3/az>) ή την επιλογή του συνδέσμου **SFX@UOC**, ή , ή που εντοπίστηκε στην αναφορά άρθρου μέσα στο περιβάλλον κάποιας βάσης όπως PubMed, Elsevier_Scopus, ISI_Web of Science, Google Scholar, JSTOR, CSA κ.α. από αυτές που υποστηρίζουν τη διασύνδεση με την τοπική βάση περιοδικών (και τον τοπικό επιλυτή διασυνδέσεων SFX).

Για το 2011 οι κινήσεις αυτές συνολικά ήταν **53.142**.

Από τις παραπάνω κινήσεις οι χρήστες οδηγήθηκαν στην παρουσίαση των διαθέσιμων υπηρεσιών δηλαδή σε ένα νέο παράθυρο το sfx menu όπου παρουσιάζονται οι υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες για την εκάστοτε αναζήτηση.

Οι υπηρεσίες αυτές μπορεί να είναι:

- 1 Πρόσβαση στο πλήρες κείμενο άρθρου με χρήση δικαιωμάτων τρέχουσας συνδρομής μας
- 2 Πληροφορίες διαθεσιμότητας έντυπων τεκμηρίων από τον τοπικό κατάλογο της Βιβλιοθήκης
- 3 Πρόσβαση στο υπό αναζήτηση άρθρο στο περιβάλλον του ISI_Web of Science
- 4 Χρήση του αριθμού DOI ενός άρθρου για πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του άρθρου μέσω του ιστοτόπου του εκδότη
- 5 Πληροφορίες σχετικά με τον impact factor του περιοδικού
- 6 Παραπομπή στις Συχνές Ερωτήσεις του SFX

Στατιστικά χρήσης της Υπηρεσίας Διασύνδεσης (SFX) για το 2011

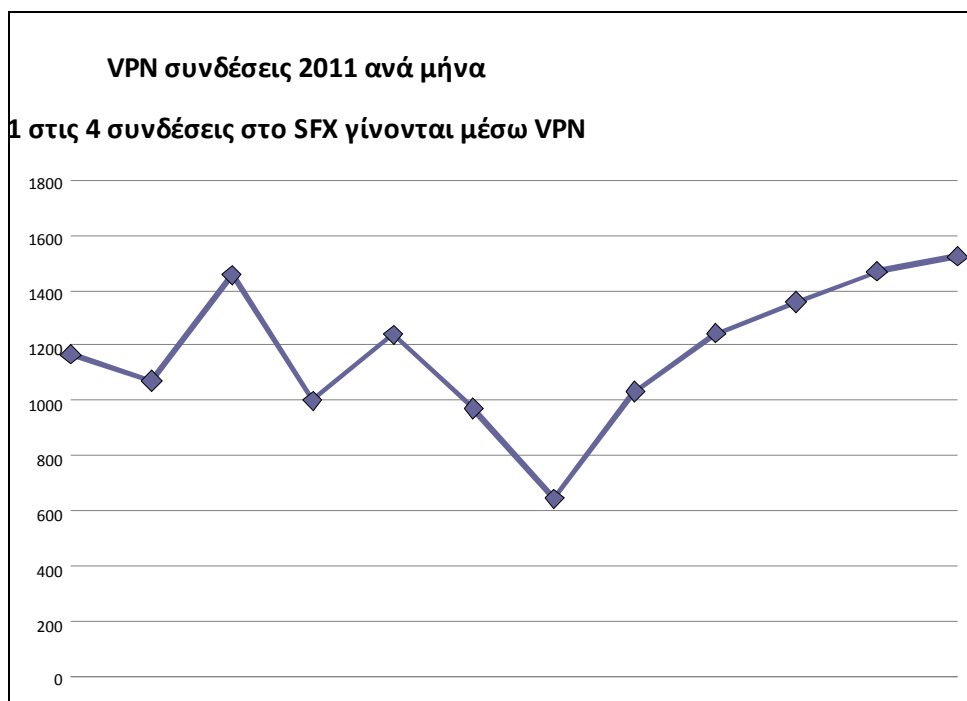
- Από τις συνολικά **53.142** κινήσεις, οι **35.557** έγιναν με σκοπό την πρόσβαση στο πλήρες κείμενο άρθρων.
- Πραγματοποιήθηκαν **1200** αναζητήσεις στη βάση ISI Web of Science
- Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι Εκδότες/Παροχείς/Υπηρεσίες με τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα:

Εκδότης / Target / Υπηρεσία	ΣΥΝΟΛΑ
ELSEVIER	6409
EBSCO	5829
SPRINGER	2141
WILEY	2616

OID	3269
WILSON	986
JSTOR	1706
INFORMA/ TAYLOR & FRANCIS	2192
OPEN ACCESS JOURNALS	2237

Αξίζει να παρατηρήσουμε τη μεγάλη χρήση των περιοδικών ελεύθερης πρόσβασης.

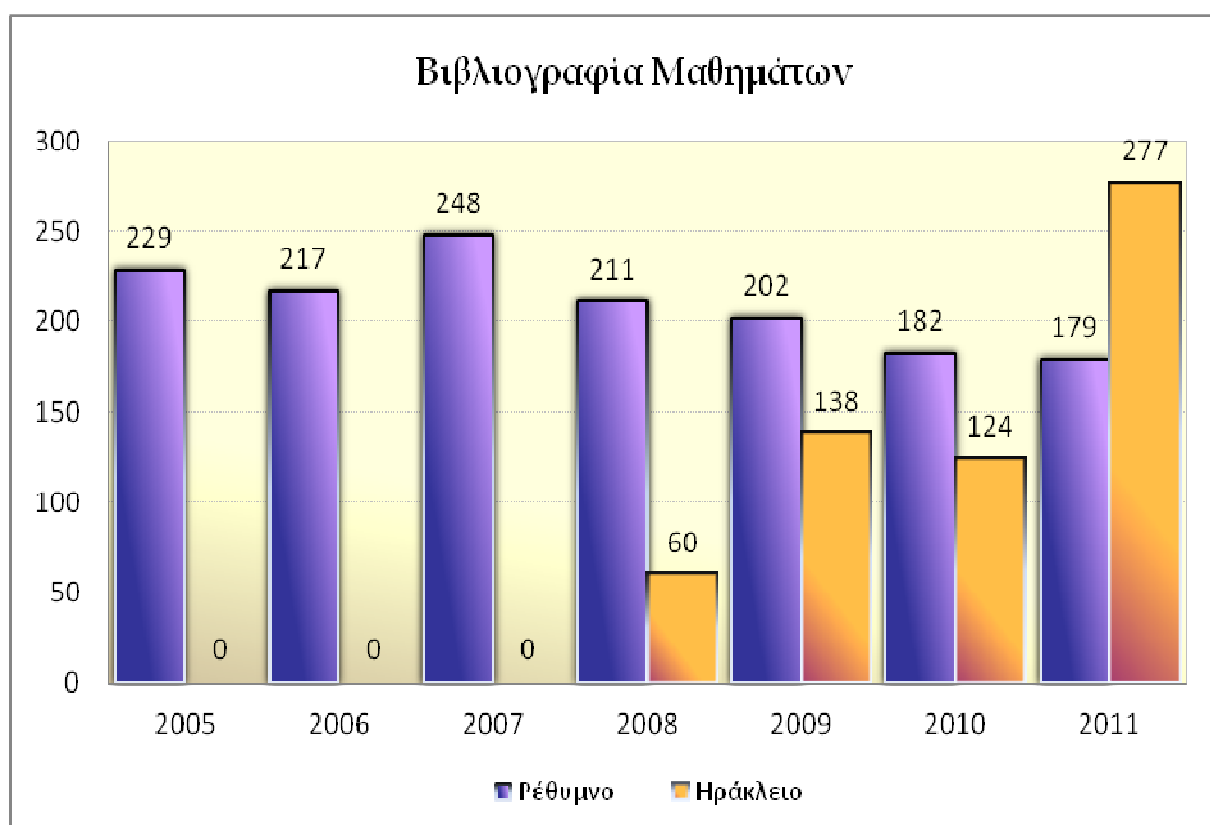
-Σημείωση σχετικά με τη σύνδεση στην Υπηρεσία SFX : 1 στις 4 συνδέσεις γίνονται μέσω VPN:

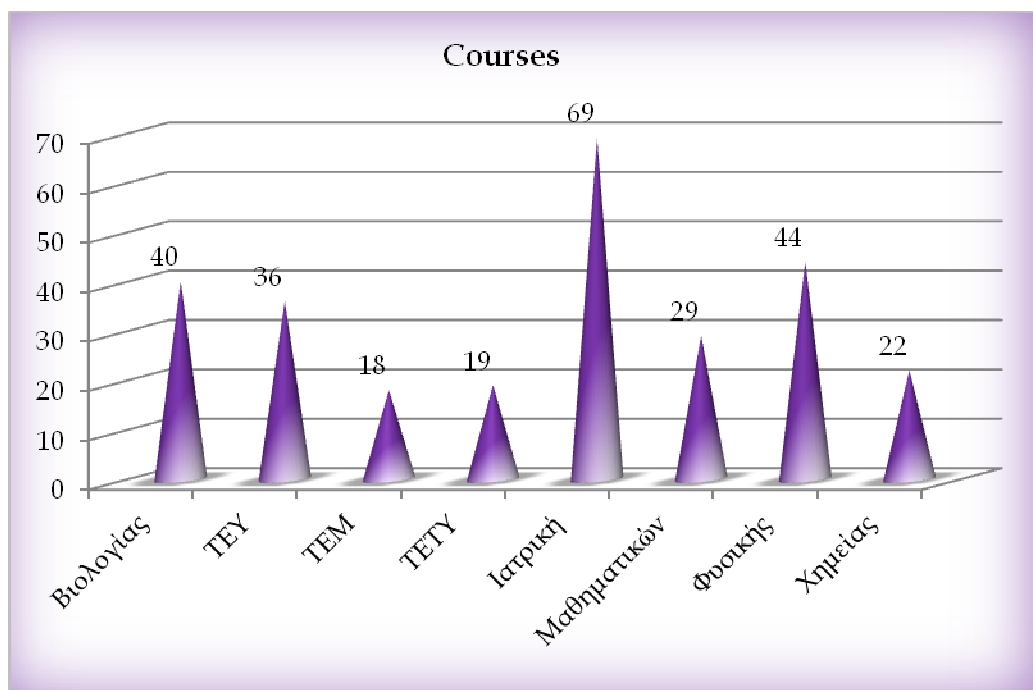
📖 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Από το 2005 επιχειρείται μια συστηματική προσπάθεια για την εισαγωγή στο Ολοκληρωμένο Σύστημα της Βιβλιοθήκης βιβλιογραφιών που αφορούν μαθήματα του προγράμματος σπουδών των Τμημάτων του ΠΚ.

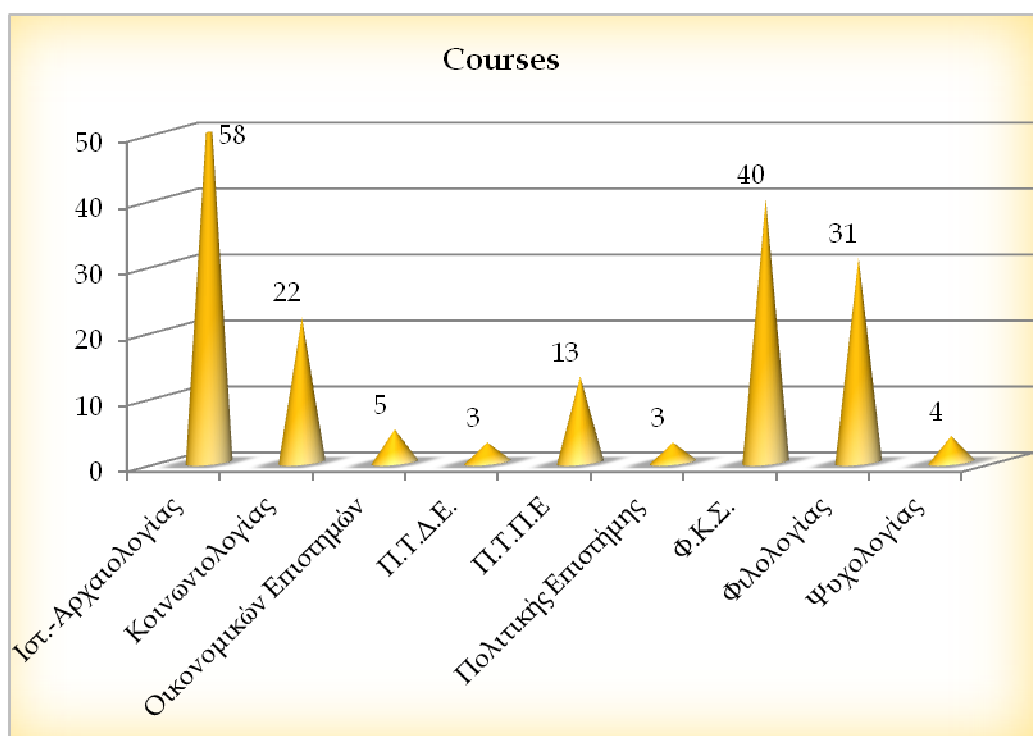
Παράλληλα, το 2011, αναρτήθηκαν σε πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης ψηφιοποιημένες σημειώσεις 24 μαθημάτων, για τη διευκόλυνση φοιτητών των Τμημάτων του Ρεθύμνου.

Ο αριθμός των μαθημάτων με παραπομπές σε βιβλιογραφία για τα Τμήματα του Ηρακλείου απεικονίζονται στο παρακάτω σχεδιάγραμμα:

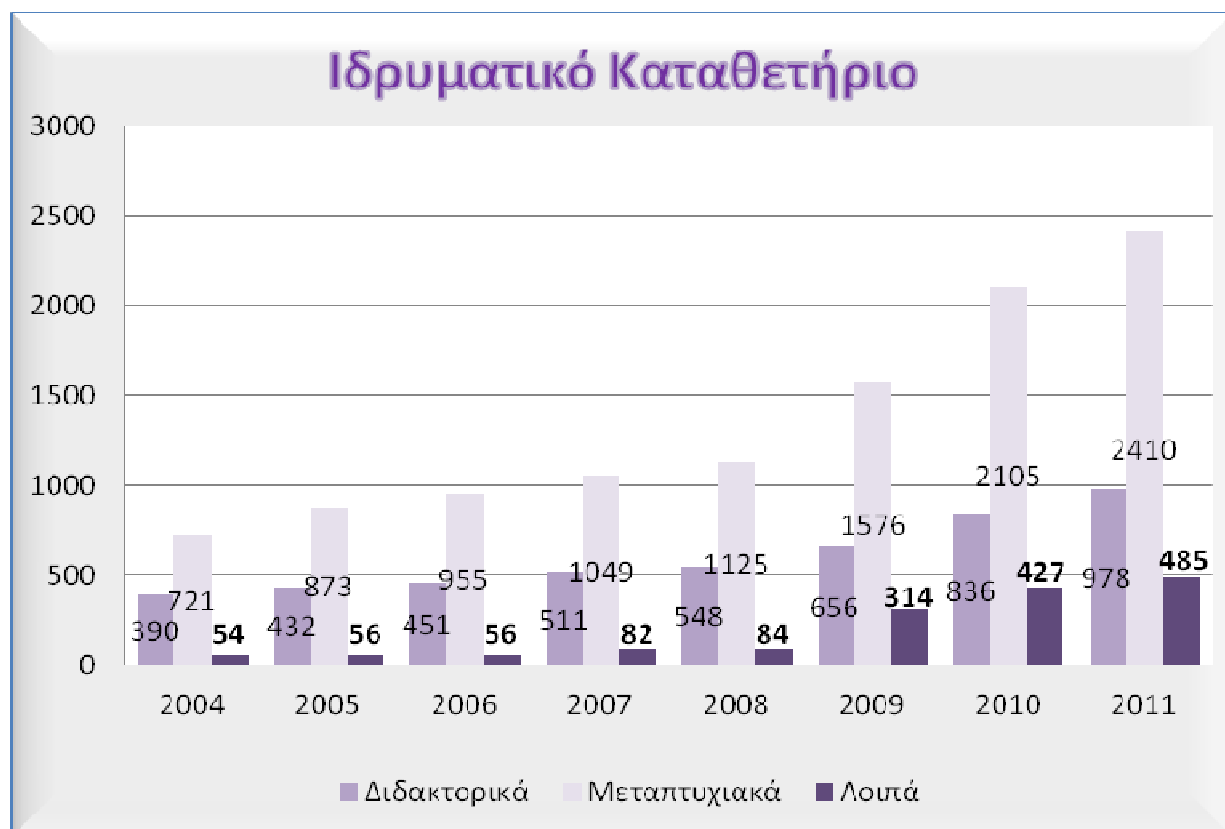
Ο αριθμός των μαθημάτων με παραπομπές σε βιβλιογραφία για τα Τμήματα του Ρεθύμνου απεικονίζονται στο παρακάτω σχεδιάγραμμα:

ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στο Ιδρυματικό Καταθετήριο (E-Locus) του Πανεπιστημίου Κρήτης, υπάρχουν 3.873 εργασίες.
Η κατανομή τους έχει ως εξής:

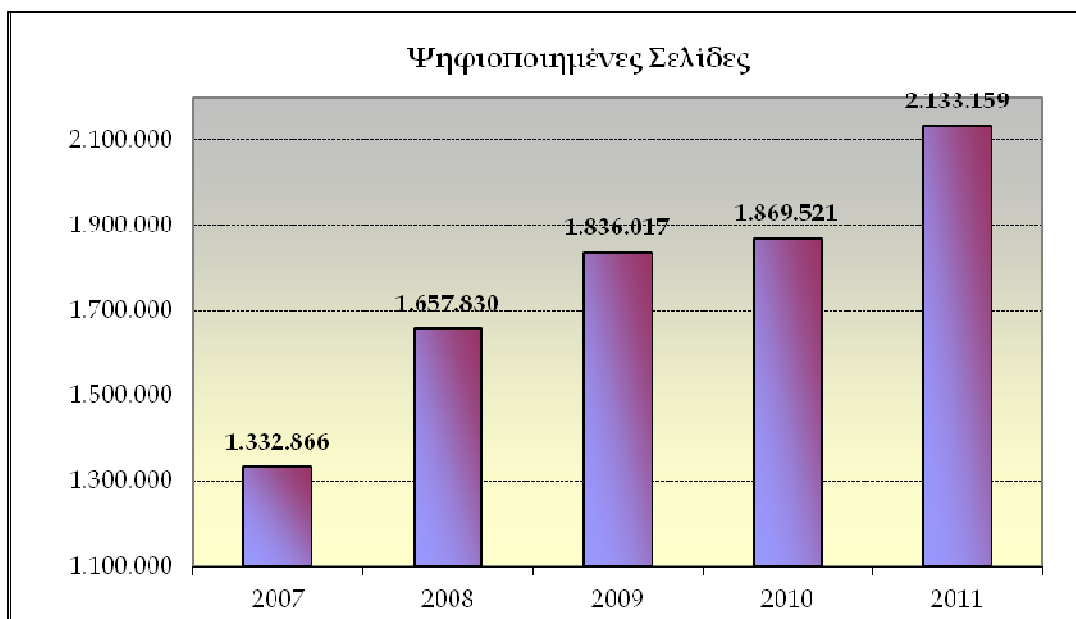
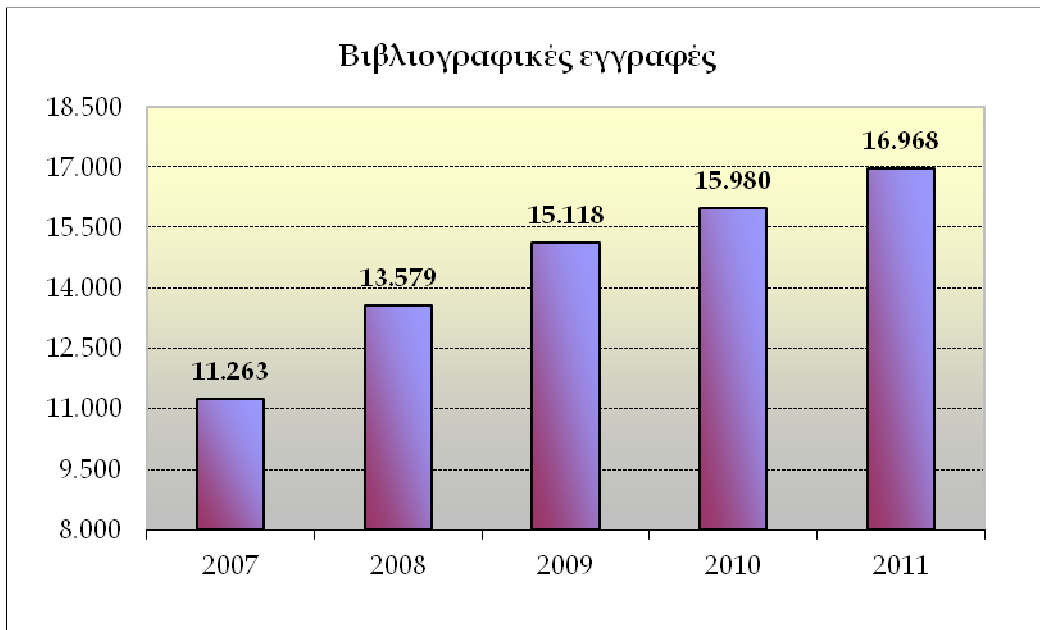
- 📖 978 Διδακτορικά
- 📖 2410 Μεταπτυχιακά
- 📖 485 Ποικίλα

Η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών Ανέμη, διαθέτει:

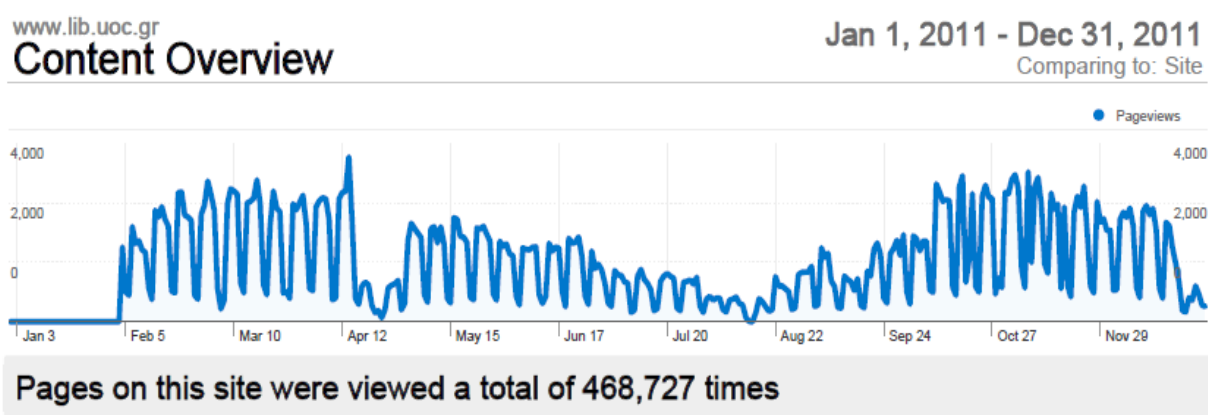
- 16.968 εγγραφές
- 13.554 ψηφιακά τεκμήρια
- 1.925.004 ψηφιακές σελίδες
- 2.133.159 ψηφιοποιημένες σελίδες
- 12.637 εγγραφές οι οποίες περιέχουν ψηφιακό τεκμήριο
- 743 εγγραφές οι οποίες παραπέμπουν σε εξωτερικές πηγές
- 7.261 θέματα

- ΧΡΗΣΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

- Γραφική αναπαράσταση της "κίνησης" στην ιστοσελίδα, σε σχέση με το χρόνο, για το διάστημα 1/1/2011 - 31/12/2011

Επισκέψεις: 224.299	Επισκέπτες: 61.449
Σελίδες επίσκεψης: 468.277	Νέες επισκέψεις: 16.788

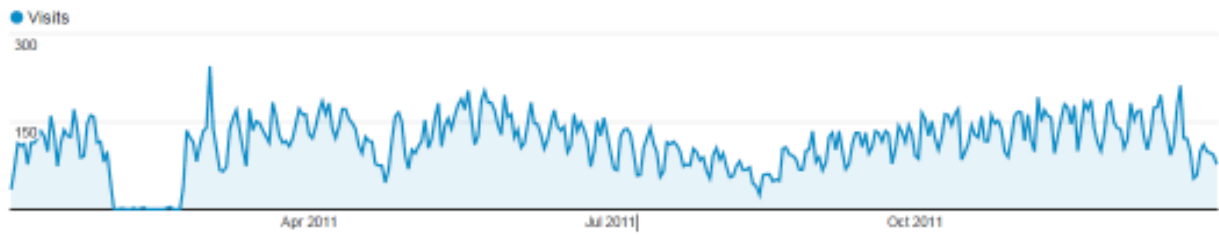
Επισκέψεις: είναι οι επισκέψεις μίας ή περισσότερων σελίδων του συστήματος από έναν συγκεκριμένο χρήστη.

Επισκέπτες: είναι ο αριθμός των διαφορετικών επισκεπτών της ιστοσελίδας στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Σελίδες επίσκεψης: Ο αριθμός των σελίδων που επισκέφθηκαν όλοι οι επισκέπτες στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η αίτηση για τη θέαση της ίδιας σελίδας από τον ίδιο χρήστη σε μικρό χρονικό διάστημα δε θεωρείται νέο page view.

Νέοι επισκέπτες: είναι οι επισκέψεις που έγιναν από χρήστες που επισκέφτηκαν πρώτη φορά τη σελίδα.

- Γραφική αναπαράσταση της "κίνησης" για το Ιδρυματικό Καταθετήριο (E-Locus), σε σχέση με το χρόνο, για το διάστημα 1/1/2011 - 31/12/2011.

26,482 people visited this site

Κατά τη διάρκεια του 2011 οι συνολικές συνδέσεις που πραγματοποιήθηκαν με το Ιδρυματικό Καταθετήριο (E-Locus) του Πανεπιστημίου Κρήτης ήταν 26.482.

- ✚ Γραφική αναπαράσταση της "κίνησης" για τη Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών Ανέμη, σε σχέση με το χρόνο, για το διάστημα 1/1/2011 – 31/12/2011.

124,186 people visited this site

Κατά τη διάρκεια του 2011 οι συνολικές συνδέσεις που πραγματοποιήθηκαν με τη Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών Ανέμη ήταν 124.186

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Τακτικός προϋπολογισμός του Ιδρύματος

Από το έτος 2010 στον προϋπολογισμό της Βιβλιοθήκης περιλαμβάνονται και οι δαπάνες του Ψηφιακού Κέντρου Εκπαιδευτικών Μέσων (Ψ.Κ.Ε.Μ) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Οι δαπάνες αυτές εμφανίζονται παρακάτω σε χωριστή ενότητα.

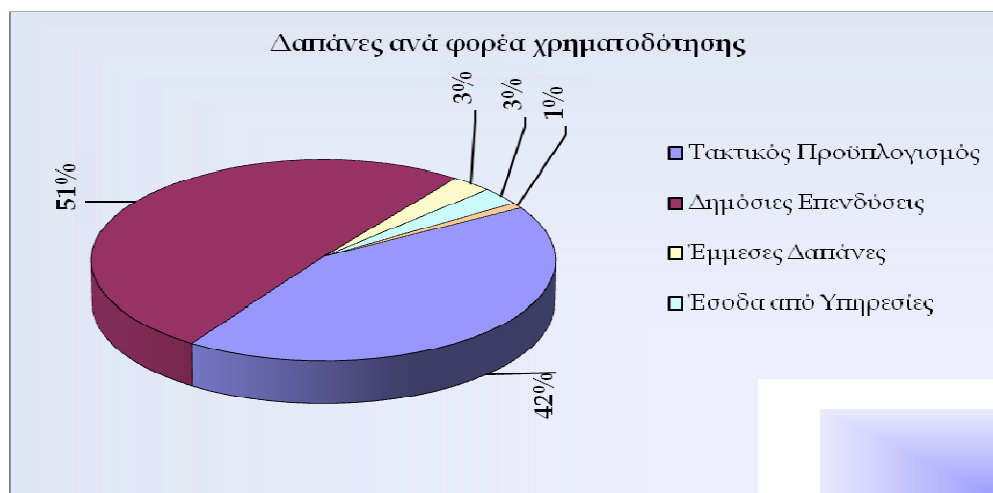
- Χρηματοδότηση τη Βιβλιοθήκη με ~ 538.103 €.
Με το 93 % των πιστώσεων αυτών καλύφθηκε η προμήθεια βιβλίων και οι συνδρομές σε Βάσεις Δεδομένων και περιοδικά. Ενώ με το υπόλοιπο 7 % αντιμετωπίστηκαν έκτακτες λειτουργικές δαπάνες.
- Χρηματοδότηση Ψηφιακό Κέντρο Εκπαιδευτικών Μέσων (Ψ.Κ.Ε.Μ) με ~ 11.432 €.
Με τις πιστώσεις αυτές καλύφθηκε η προμήθεια διαφόρων αναλωσίμων (χαρτί - μελάνια κ) και η συντήρηση του εξοπλισμού.

Έσοδα Βιβλιοθήκης από υπηρεσίες

Τα έσοδα της Βιβλιοθήκης από τη χρήση των φωτοτυπικών μηχανημάτων και των εκτοπωτών και από τη χρήση της υπηρεσίας του διαδανεισμού από εξωτερικούς χρήστες, έφτασαν τα 38.235 €. Αντίστοιχα, δαπανήθηκαν 36.537 € τα οποία χρησιμοποιήθηκαν, κυρίως, για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του παραπάνω εξοπλισμού (αγορά νέου και συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού, αγορά καρτών, μελανιών, έξοδα επισκευών κλπ).

Συνοπτικός πίνακας δαπανών

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟ
Τακτικός Προϋπολογισμός	538.103
Δημόσιες Επενδύσεις	641.184
Έμμεσες Δαπάνες	36.886
Έσοδα από Υπηρεσίες	36.537
Τακτικός Προϋπολογισμός (Ψ.Κ.Ε.Μ)	11.432

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Κατά τη διάρκεια του έτους 2011, εντάχθηκαν οι προτάσεις στα πλαίσια της πρόσκλησης Π21.1 με τίτλο: Ψηφιακές Υπηρεσίες Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, και συγκεκριμένα στις θεματικές ενότητες:

B. Ψηφιακές Βιβλιοθήκες Ανοικτής Πρόσβασης

- B1. Οριζόντια πράξη παροχής υπηρεσιών Ψηφιακών Βιβλιοθηκών
- B2. Κάθετες πράξεις οργάνωσης, ανάδειξης και προβολής Ακαδημαϊκού Περιεχομένου

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης συμμετέχει και στις 2 θεματικές ενότητες με τις παρακάτω πράξεις:

- **Θεματική ενότητα B2:** Κάθετες πράξεις οργάνωσης, ανάδειξης και προβολής Ακαδημαϊκού Περιεχομένου

Πράξη: Οργάνωση ανάδειξη και προβολή του Ακαδημαϊκού περιεχομένου του Πανεπιστημίου Κρήτης

Σύντομη περιγραφή του έργου:

Το έργο αφορά την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των ψηφιακών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Κρήτης και το σημαντικό εμπλουτισμό τους σε περιεχόμενο. Θα δημιουργηθεί νέο ψηφιακό απόθεμα με την ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση και ευρετηρίαση πρόσθετου υλικού και θα αναβαθμιστούν οι πληροφοριακές υποδομές που υποστηρίζουν τη διαρκή επιμέλειά του και την παροχή ανοιχτής και ελεύθερης πρόσβασης σ' αυτό. Η δημιουργία, ανάδειξη και αξιοποίηση ενός δικτύου ψηφιακών συλλογών ακαδημαϊκού περιεχομένου του Π.Κ. θα συμβάλει στη βελτίωση της μάθησης, της έρευνας, της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της έγκυρης και σύγχρονης επιστημονικής ενημέρωσης σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα: θα δημιουργηθεί μεγάλος όγκος σπάνιου υλικού που κυρίως σχετίζεται με την Ιστορία της Ιατρικής. Το ιδρυματικό καταθετήριο θα εμπλουτιστεί με το ερευνητικό έργο που έχει παραχθεί στο ΠΚ από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα και με το υλικό από το Αρχείο και τη Φωτοθήκη του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Θα δημιουργηθεί Εθνοβοτανικό Αρχείο αρχαιολογικών, ιστορικών, λαογραφικών και φιλολογικών πηγών, θα οργανωθεί και θα δοθεί πρόσβαση σε πρωτότυπο υλικό που φυλάσσεται στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης. Τέλος, θα αναπτυχθεί υπηρεσία για την ηλεκτρονική διάθεση με ανοικτή πρόσβαση περιοδικών που εκδίδονται στο ΠΚ. Το έργο συμπληρώνεται με δράσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή και τον εναρμονισμό με αποτελέσματα συμμετοχών οριζόντιων δράσεων που εκπονούνται από το ΣΕΑΒ και αποσκοπούν στην εξοικονόμηση πόρων, όπως τη χρήση κοινού συστήματος βιβλιοθήκης. Θα δοθεί έμφαση στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του έργου, την εφαρμογή των κατάλληλων προτύπων για την επίτευξη λειτουργικότητας με συναφή έργα και τη διεύθυνση των νέων τεχνολογιών για τη δημιουργία πληροφοριακών υπηρεσιών που συνάδουν στο τρέχον ψηφιακό περιβάλλον, ώστε οι υφιστάμενες υπηρεσίες να καταστούν πληρέστερες ως προς το περιεχόμενό τους και να είναι αποτελεσματικότερη και ουσιαστικότερη η χρήση τους

Το έργο, διαρθρωμένο σε 4 υποέργα, προσεγγίζει μεθοδικά την ανάπτυξη νέων και την ενίσχυση υπάρχουσών υπηρεσιών δημιουργίας νέου ψηφιακού περιεχομένου, με την αναδρομική ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση και ευρετηρίαση συλλογών, την απόθεσή τους σε κατάλληλο ψηφιακό καταθετήριο και την προβολή τους είτε μέσω αυτόνομων συστημάτων είτε μέσω εναλλακτικών μεθόδων.

- ✠ Το πρώτο υποέργο, εκπονούμενο από ανάδοχο, θα δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές σε λογισμικό πληροφοριακών συστημάτων.
- ✠ Από το δεύτερο υποέργο, εκπονούμενο κι αυτό από ανάδοχο, θα προκύψει το νέο ψηφιακό περιεχόμενο με τα αντίστοιχα μεταδεδομένα τεκμηρίωσης, τα οποία θα ενταχθούν στα πληροφοριακά συστήματα που θα αναπτυχθούν κατά το πρώτο υποέργο.
- ✠ Στο τρίτο υποέργο έχει προβλεφθεί η πρόσκτηση απαραίτητου εξοπλισμού για τη φιλοξενία του παραγόμενου από την πράξη έργου.
- ✠ Τέλος από το τέταρτο υποέργο, αυτεπιστασία του Ιδρύματος, θα πραγματοποιηθούν ενέργειες οι οποίες θα ολοκληρώσουν τις δράσεις που θα εκπονηθούν στα άλλα υποέργα και θα εκτελέσουν εργασίες οι οποίες, λόγω αντικειμενικών συνθηκών, δεν είναι εφικτό να ανατεθούν σε ανάδοχο, με τελικό στόχο τα αποτελέσματα του έργου να εναρμονιστούν με τις υπάρχουσες υπηρεσίες και τις υποδομές του Ιδρύματος. Παράλληλα, λαμβάνουν χώρα ενέργειες που αξιοποιούν τα αποτελέσματα της Οριζόντιας πράξης παροχής υπηρεσιών Ψηφιακών Βιβλιοθηκών, τα οποία δημιουργούν οικονομία κλίμακας για όλα τα ακαδημαϊκά Ιδρύματα και ενισχύουν σημαντικά τις προσφερόμενες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κρήτης. Οι δράσεις των υποέργων συνιστούν τις τελικές υπηρεσίες προς τους χρήστες οι οποίες αποτελούν τα συνολικά παραδοτέα του έργου.

Στα πλαίσια του έργου επιδιώκουμε την αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών των υπηρεσιών απόθεσης και προβολής Ακαδημαϊκού Περιεχομένου του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Επιδιώκουμε, επίσης, την εγκατάσταση νέων υπηρεσιών που αποσκοπούν στη δημιουργία αποθετηρίων για τη διάθεση πρωτότυπων συλλογών και ευρετηρίων και τη μεγαλύτερη διείσδυση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευρύτερη κοινότητα χρηστών. Το έργο συμπληρώνεται με την παραγωγή ενός μεγάλου όγκου ψηφιακού αποθέματος, με την ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση επιστημονικού περιεχομένου.

Τα παραδοτέα του έργου σύμφωνα με τα παραπάνω επικεντρώνονται στις εξής ενότητες:

- Αναβάθμιση και ανάπτυξη υπηρεσιών
- Αναβάθμιση του Ιδρυματικού Καταθετηρίου E_locus
- Αναβάθμιση της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης Νεοελληνικών Σπουδών “Ανέμη”
- Ανάπτυξη της Εθνοβοτανικής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης
- Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Περιοδικών Ανοικτής πρόσβασης
- Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας
- Ανάπτυξη εναλλακτικού περιβάλλοντος πρόσβασης στις Ψηφιακές Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης του ΠΚ

- Μετάβαση στο Ολοκληρωμένο Περιβάλλον Βιβλιοθήκης του ΣΕΑΒ (ILSaS - Integrated Library System as Service) ΣΕΑΒ -ΠΚ

Δημιουργία ψηφιακού αποθέματος ή/ και τεκμηρίωση για τις παρακάτω Ψηφιακές Βιβλιοθήκες / συλλογές:

- Ψηφιακή Συλλογή Μουσείου Ιατρικής
- Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Σωρανόσ
- Ψηφιακή Συλλογή Φωτοθήκη του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας
- Συλλογή περιοδικών ανοικτής πρόσβασης του ΠΚ.
- Ψηφιακή συλλογή για το ερευνητικό έργο του ΠΚ.
- Εθνοβοτανική Ψηφιακή Βιβλιοθήκη

Απαραίτητη προϋπόθεση για να συμβούν τα παραπάνω είναι η πρόσκτηση ελάχιστου εξοπλισμού

- 1 Blade server Enclosure
- 3 blade servers
- 1 SAN (storage area network)
- 5 έξυπνες συσκευές για την ανάπτυξη και δοκιμαστική λειτουργία εφαρμογών που υποστηρίζουν την πολυκαναλική διάθεση των υπηρεσιών

 Θεματική ενότητα Β1: Οριζόντια πράξη παροχής υπηρεσιών Ψηφιακών Βιβλιοθηκών

Πράξη: Προηγμένες, κεντρικές υπηρεσίες ψηφιακών βιβλιοθηκών ανοικτής πρόσβασης Σ.Ε.Α.Β

Συμμετοχή στα υποέργα:

❖ **Υποέργο 1: Δημιουργία Κεντρικής Υποδομής για την παροχή Ολοκληρωμένου Περιβάλλοντος Βιβλιοθήκης ως Υπηρεσίας - (ILSaS - Integrated Library System as Service)**

Το βασικό αντικείμενο του έργου είναι η δημιουργία κεντρικής υποδομής για την παροχή Ολοκληρωμένου Περιβάλλοντος Βιβλιοθήκης ως Υπηρεσίας (Integrated Library System as Service- ILSaS). Αυτό θα πραγματοποιηθεί με την προμήθεια ενός κεντρικού Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Βιβλιοθήκης (Ο.Π.Σ.Β.), το οποίο θα αντικαταστήσει τα τοπικά Ο.Π.Σ.Β. που διαθέτουν σήμερα οι βιβλιοθήκες των τριάντα (30) ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο έργο ILSaS και θα είναι διαθέσιμο σε όλα τα μέλη του ILSaS. Την ευθύνη λειτουργίας αυτής της κεντρικής υποδομής θα αναλάβει ο Σ.Ε.Α.Β., με επισπεύδον ίδρυμα το Ε.Μ.Π. και πάντα σε συνεργασία με τις βιβλιοθήκες-μέλη που συμμετέχουν στο δίκτυο ILSaS.

Το Ο.Π.Σ.Β. θα εγκατασταθεί κεντρικά σε servers που θα παραχωρηθούν για το σκοπό αυτό από την Ε.Δ.Ε.Τ. Α.Ε. Όταν η εγκατάσταση του κεντρικού Ο.Π.Σ.Β. ολοκληρωθεί και το νέο σύστημα λειτουργεί πλήρως, σε όλες του τις παραμέτρους, τα τοπικά συστήματα των βιβλιοθηκών-μελών θα σταματήσουν να λειτουργούν.

Το κεντρικό Ο.Π.Σ.Β. πρέπει να υποστηρίζει τουλάχιστον το σύνολο των βασικών υποσυστημάτων που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες-μέλη του ILSaS (καταλογογράφηση, προσκτήσεις, καθιερωμένα αρχεία, αναζήτηση υλικού, παρακολούθηση περιοδικών, κυκλοφορία υλικού κ.λπ.) καθώς και όλα τα γνωστά βιβλιοθηκονομικά

και πληροφοριακά πρότυπα και πρωτόκολλα επικοινωνίας. Το νέο σύστημα θα πρέπει να υποστηρίζει την ύπαρξη κοινού βιβλιογραφικού καταλόγου και κοινού αρχείου καθιερωμένων αποδόσεων μεταξύ των μελών του ILSaS και θα πρέπει να διασφαλίζει την πλήρη αυτονομία των μελών σε θέματα παραμετροποίησης και χρήσης των υπόλοιπων βιβλιοθηκονομικών / διοικητικών λειτουργιών.

❖ **Υποέργο 5: Μηχανή Μετα-αναζήτησης και Πρόσβασης στις Πηγές των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων**

Το προτεινόμενο υποέργο προβλέπει την εκπόνηση των απαραίτητων ενεργειών υλοποίησης και λειτουργίας σε πραγματικές συνθήκες μιας δικτυακής πύλης η οποία θα δίνει προσωποποιημένες υπηρεσίες καταναεμημένης αναζήτησης και ανεύρεσης πληροφοριών από ετερογενείς πηγές επιστημονικής πληροφόρησης η οποία να είναι **κατάλληλη για την εξυπηρέτηση μιας κοινοπραξίας βιβλιοθηκών**. Οι βασικοί στόχοι της δράσης είναι η παροχή ομογενοποιημένης πρόσβασης στους **καταλόγους**, στα **ιδρυματικά αποθετήρια**, στις **ψηφιακές βιβλιοθήκες** των συμμετεχόντων στην κοινοπραξία Ιδρυμάτων αλλά και σε **πηγές πληροφόρησης ελεύθερης πρόσβασης** και σε **συνδρομητικές πηγές** στις οποίες το κάθε ίδρυμα διαθέτει πρόσβαση είτε μέσω της ΣΕΑΒ είτε μέσω ειδικής συμφωνίας. Τελικός στόχος είναι ο κάθε ερευνητής να μπορεί επισκεπτόμενος το διαδικτυακό τόπο της υπηρεσίας να μπορεί να εντοπίζει το υλικό που τον ενδιαφέρει από ένα και μόνο σημείο (one stop shop) χωρίς να χρειάζεται να επισκέπτεται άλλες παρόμοιες ή συμπληρωματικές υπηρεσίες. Παράλληλος στόχος είναι να δοθεί η ευκαιρία σε όλα τα συμμετέχοντα ιδρύματα να έχουν μια υπηρεσία μετααναζήτησης προσαρμοσμένης στις ειδικές τους ανάγκες η οποία να υποστηρίζεται κεντρικά.

Η υπηρεσία στην πλήρη της ανάπτυξη θα έχει τα εξής τεχνικά χαρακτηριστικά:

- παροχή πρόσβασης σε πηγές πληροφόρησης μέσω διεπαφών Z39.50 και SRW/SRU
- συλλογή εγγραφών μεταδεδομένων από Ιδρυματικά Αποθετήρια και Ψηφιακές Βιβλιοθήκες μέσω OAI-PMH και λειτουργία ως ενοποιημένου αποθετηρίου με παροχή πρόσβασης μέσω διεπαφής π.χ. Z39.50 στη βάση δεδομένων που θα δημιουργηθεί
- παροχή πρόσβασης σε πηγές πληροφόρησης μέσω ειδικών εφαρμογών (web connectors) οι οποίες λαμβάνουν και αναλύουν το περιεχόμενο μιας συνεδρίας αναζήτησης στο διαδικτυακό τόπο του παρόχου εφόσον αυτό είναι εφικτό
- παροχή περιβάλλοντος χρήστη για τον εντοπισμός πληροφοριών με δυνατότητα:
 - σύνταξης απλών ή σύνθετων αναζητήσεων
 - παράλληλης αναζήτησης σε προεπιλεγμένες κατηγορίες πηγών, σε μεμονωμένες πηγές ή σε όλες τις διαθέσιμες από την υπηρεσία πηγές χωρίς περιορισμούς
 - κατάταξης αποτελεσμάτων με βάση τη συνάφειά τους με την εντολή αναζήτησης
 - ταξινόμησης των αποτελεσμάτων με εναλλακτικά κριτήρια (αλφαβητικά,

- ημερολογιακά κλπ)
- συγχώνευσης διπλοεγγραφών
 - σύνδεσης αποτελεσμάτων με το διαδικτυακό τόπο της πηγής απ' όπου προέρχονται και εφόσον διατίθεται από την πηγή σύνδεση με την περιληψη ή/και το πλήρες κείμενο ή το ψηφιακό τεκμήριο
 - ενεργοποίησης επιπυτή διασυνδέσεων (link resolver) μέσω δημιουργίας OpenURL και σύνδεσής της με τον κατάλληλο OpenURL resolver που αντιστοιχεί στον Ίδρυμα του επισκέπτη
 - εξαγωγής facets από τις εγγραφές των αποτελεσμάτων για τον περιορισμό των αποτελεσμάτων μιας αναζήτησης
 - εξαγωγής επιλεγμένων αποτελεσμάτων με μορφή βιβλιογραφικών αναφορών
 - προβολής της διαθεσιμότητας ενός αντιτύπου μιας βιβλιοθήκης και ενεργοποίησης συστήματος διαδανεισμού
 - εντοπισμού όμοιων αντιτύπων σε εναλλακτικές πηγές
 - χαρακτηρισμού (tagging), βαθμολόγησης (rating) και τη συγγραφής κριτικών (reviewing) στα αποτελέσματα
 - εξαγωγής στατιστικών στοιχείων χρήσης
 - αναγνώρισης του Ίδρυματος αναφοράς του χρήστη βάση της διεύθυνσης διαδικτύου της σύνδεσης για την παροχή προσωποποιημένης συνεδρίας
 - παροχή περιβάλλοντος διαμόρφωσης και διαχείρισης της υπηρεσίας σε επίπεδο:
 - πηγών
 - δικαιωμάτων πρόσβασης στις πηγές σε επίπεδο Ίδρυματος ή κοινοπραξίας
 - κατηγοριών των πηγών
 - πρόσβασης των χρηστών σε επίπεδο Ίδρυματος
 - διαμόρφωση κατάλληλων διεπαφών για άντληση πληροφοριών από καταλόγους ηλεκτρονικών πηγών, για παράδειγμα, από τον κατάλογο ελληνικών ψηφιακών πηγών επιστημονικής πληροφόρησης, από το Z39.50 Target Directory (irspy.indexdata.com) κ.α. ώστε να ενημερώνεται σχετικά με τις διαθέσιμες ελληνικές ψηφιακές πηγές, τα χαρακτηριστικά πρόσβασης σ' αυτές και να διαμορφώνεται κατάλληλα το περιβάλλον και η μηχανή αναζήτησης του.
 - παροχή περιβάλλοντος ελέγχου πρόσβασης στις διαθέσιμες πηγές και ενημέρωσης σε περίπτωση δυσλειτουργιών
 - παροχή ολοκληρωμένου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη web connectors και του ελέγχου καλής λειτουργίας τους